

HAZIR MIYIZ?

Haberlerde yer alan, "Tekstil Sektöründe Mısır'a Gitmeyen Kalmadı" başlığı üzerine biraz düşündüm. Evet tekstil sektöründe işler hiç de iyi değil. Kur seviyesi ihracatı olumsuz etkiliyor. Avantajlı ülkelere göre görece artan işçilik giderlerini karşılamakta zorlanıyorlar. Sektör bir taraftan Ocak ayında uygulanacak asgari ücrete, bir taraftan da 2025 yılındaki kur seviyesine kitlenmiş durumda.

Ancak, danışmanlığını yaptığımız tekstil sektöründe faaliyet gösteren bir firmamızı ziyaret ettiğimde, işlerinin iyi olduğunu gördüm. Durumu sordum. *"Evet sektör iyi değil. Lakin biz bu duruma hazırlıklıydık. Yılı büyüyerek bitiriyoruz. Gelecek yıl da karlı büyüyeceğiz."* dediler.

Tam da yazıyı karalamaya başlamışken değerli bir sanayici dostumuz ziyaretimize geldi. Konu krizlerden açıldı. Dedi ki; *"Bunca yıl onlarca ekonomik kriz gördük. Krizlere karşı daima bir hazırlığımız vardı. Çok şükür hep büyüyerek atlattık."*

Verilerin sektörünüzü olumsuz yönde etkilediği, etkileyeceği durumlarda şirketinizi her zamanki gibi yönetemezsiniz. Krize hazırlanmalısınız.

Nakit Varlığınız Yeterli mi?

Napolyon kaybettiği bir muharebe sonrası kurmaylarını toplamış. Niçin kaybettiklerini sormuş? Onlarca sebep içeren bir raporla Napolyon'un karşısına çıkmış kurmayları. Başlamışlar anlatmaya; *"Madde bir kurşunumuz bitti."* Napolyon; *"Diğer nedenleri aktarmanıza gerek yok."*

Nasıl ki yeterli cephanesi olmayan bir ordu savaşı kazanamaz, gerekli nakit varlığa sahip olmayan bir şirket de krizde ayakta kalamaz.

Nakit, alacak, stok, sabit kıymetlerden çok öte ve değerli bir

kavramdır. Özellikle kriz dönemlerinde nakit kardan daha önemlidir.

Kriz dönemine hazırlık için ilk adım nakit bütçenizi, olabirirliği yüksek, gerekirse kötümser bakış açısıyla hazırlamak ve ona göre hareket etmektir.

Önce yeterli nakit rezervi yaratın!

Kurmay Heyetiniz Var mı?

Eminim çalışkan, zeki çalışanlarınız pek çoktur. Hele yıllardır omuz omuza savaştığınız sadık çalışanlarınız da... Ya kurmaylarınız; yani sizi doğru yönlendirebilecek olanlar?

Yöneticilerin işi, sadece kendilerine bağlı ekipleri yönetmek değildir. Önemli olan üstlerini doğru yönlendirebilmektir.

Yöneticinin konumu arttıkça üstünü yönlendirme fonksiyonu da artar.

Sizi yönlendirebilecek bir kurmay heyetiniz var mı? Kriz döneminde siz çok ısınmışken sakın kalabilen, fikir yürütebilen, bakış açınızı sorgulayıp gerektiğinde değiştirmenizi önerebilen, direnebilen, stratejik plan yeteneği olan oyun kuruculara ihtiyacınız var.

Oyun kurucu bir kurmay heyetiniz olsun!

Oyun Teoriniz Hazır mı?

Nakit tamam. Birlikte oyun kurabileceğiniz, sizi ve şirketinizi doğru yönlendirebilecek bir kurmay heyetiniz de var. Peki bir planınız var mı?

Büyüyecek misiniz? Karlılığa mı yöneleceksiniz? Olası bir geri çekilme planınız var mı?

Sizin hazırladığınız plana özellikle rakipleriniz nasıl tepki verecekler? Olası tepkilere ilişkin karşı planlarınız hazır mı?

İş hayatı bir oyun teorisidir. Sizin yapacağınız her hareketin karşı bir eylemi olacaktır. Bu karşı eylemleri baştan tahlil edebilmeli ve planınızı ona göre düzenlemelisiniz.

Savaşın başında yaptığınız yanlış bir yığınak savaşın sonuna kadar devam eder ve size sıkıntı çıkarır.

Gelecek yıl için doğru hedefleriniz ve iyi bir planınız olsun!

Liderler Sahaya!

Savaş cephede kazanılır. Kriz dönemlerinde her zamankinden fazla sahaya inmek gerekir. Tesislerinizi, müşterilerinizi, tedarikçilerinizi gezmek, gerekli bildirimleri almak oldukça önemlidir.

Masa başında oturmak, hem gerginliğinizi artırır hem de piyasayı doğru analiz edebilmenizi engeller. Sadece duyduklarınıza, size aktarılan verilere göre karar vermek zorunda kalırsınız. Oysa eldeki verilere, sahada gördüklerinizi, cephedekilerin geri bildirimlerini eklediğinizde, kararlarınız daha gerçekçi ve uygulanabilir olacaktır.

Cephede yer almak, enerjinizi, kararlılığınızı, olaylara hakimiyetinizi ekip arkadaşlarınıza hissettirme imkanı da verir. Sizin enerjiniz, pozitif enerjiniz, kazanmaya yönelik kararlılığınız, onlara da bulaşır.

Yöneticiler masa başında kalabilirler ama liderler sahaya!

Soğuyun!

Sahaya inmek fazla ısınmanıza yol açabilir. Savaş cephede kazanılır tamam da kimse komutanın en ön saflarda savaşmasını beklemeyiz. Komutanını bir kör kurşunla kaybeden ordu savaşı kaybedebilir. Tarihte bunun sayısız örnekleri var.

Sahaya inin ancak soğuk kalmayı da önemseyin. Büyük bir hararetle vereceğiniz kararlar, hararetinizi daha da

artıracaktır. Herkesin telaş içinde olduğu, günlük işlerle boğuştuğu bir durumda siz soğuk kalabilmelisiniz.

Ofisinize dndgnzde arkanıza yaslanın ve vereceğiniz kararlarınızı gözden geçirin. Rakamları analiz edin. Grdklerinizi, duyduklarınızı büyük bir soğukkanlılıkla yeniden yaşayın.

Sahaya inmek, stresten ve yoğunluktan uykusuzluğa, yorgunluğa, gözlerinizin altında mor halkaların oluşmasına neden olmamalıdır.

Herkesin ısındığı hatta ateş aldığı bir dönemde siz soğuk kalın!

Moralinizi Yüksek Tutun!

Arkanıza yaslanarak bir düşünün. Kaç kez trk söyleyerek çalıştınız? Hele yle mırıldanarak da değil.

Son zamanlarda kaç kez tek başınıza, ailenizle, sevdiklerinizle, kurmaylarınızla güzel bir yemek yediniz, hoşça vakit geçirdiniz?

Savaşmak, krize hazır olmak bir moral işidir. Sizin moral düzeyiniz birlikte çalıştığınız ekibinize de yansır.

Moralinizi yüksek tutun!

Empati Kurun!

Aldığınız her kararda bundan etkilenecek olanlarla ilgili empati kurun. Anlayışlı olun. Merhametli davranın. Son tahlilde çok basit amaçlarla çalıştığımızı, iş hayatının hayatımızın sadece bir bölümünü oluşturduğunu unutmayın.

Empati kurun!

Kriz de Nerden ıktı?

şimdi denilebilir ki; tamam hazırlık yapalım da bir kriz

olasılığını nerden çıkarttın?

Masal bu ya, zamanın birinde bir papaz Tanrı'ya yalvarır; *"Tanrım bana ölmeden önce haber ver."* Tanrı, papaz efendinin dualarını kabul eder. Bir gün papazın köyünde inanılmaz bir yağmur başlar. Yağmur kısa zamanda şiddetlenir ve sele dönüşür. Köylü yüksek yerlere kaçmaya başlar. Giderlerken birisi papazın kapısını çalar ve onun da kendileri ile gelmesini ister. Papaz yağmurun ölümcül olmadığını, olsa Tanrı'nın kendisine haber vereceğini söyler. Sular iyice yükselir. Papaz evinin çatısına çıkar. Küçük bir tekne ile onu kurtarmaya gelen bir köylüyü papaz yine reddeder. Sonuç malum. Papaz Efendi sel sularına kapılıp boğulur ve ölür.

Tanrı'nın huzuruna çıkan papaz efendi Tanrı'ya, *"hani bana ölmeden önce haber verecektiniz"* diye kırgınlığını ifade eder. Tanrı; *"sana köylüler ile iki kez haber yolladım. İkisini de görmedin."*

Aşırı değerli Türk Lirası, enflasyon ile mücadele programının ekonomiyi daraltıcı etkisi ile son aylarda sanayi üretim endeksindeki negatif büyüme oranları, yüksek kredi maliyetleri, pandemi ve konteyner krizlerinde gerçekleşen aldatıcı talep ve yüksek karlılıklar ile sonrasında uygulanan düşük faiz politikalarının yarattığı ölçsüz yatırımlar ve oluşan fazla kapasite.

Havada kriz kokusu var...